

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. apríla 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu v trestnej veci proti obvinenému **J. Č.** pre trestný čin ublíženia na zdraví v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1, § 222 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006, o dovolaní obvineného J. Č., proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, zo dňa 24. januára 2012, sp. zn. 5To 94/10, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného J. Č. **sa odmieta.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 8. februára 2010, sp. zn. 1T 149/2008, bol obvinený J. Č. uznaný za vinného z pokusu trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 8 ods. 1 k § 222 ods. 1 Tr. zákona (účinného do 1. januára 2006), z trestného činu výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zákona (účinného do 1. januára 2006) a prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Tr. zákona (účinného od 1. januára 2006), na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 29. októbra 2005 okolo 03.45 hod. v bare K. v Banskej Bystrici na ul. K. počas prevádzkových hodín, fyzicky napadol J. L. S. G., nar. X., trvalé bytom C., Š. tak, že sediaceho na barovej stoličke ho zozadu dvakrát udrel baseballovou pálkou do hlavy, pričom následkom týchto úderov J. L. S. G. spadol zo stoličky na zem, kde stratil vedomie, čím mu týmto konaním bol spôsobený otras mozgu ľahkého stupňa s krátkotrvajúcou poruchou vedomia a dve tržnozmliaždené rany kože vlasatej časti hlavy, ktoré zranenia si mali vyžiadať dobu liečenia do 14 dní, pričom tento útok baseballovou pálkou smeroval na životne dôležitý orgán.

2/ v presne nezistenej dobe a za nezistených okolností si zaobstaral služobný preukaz príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky č. X. znejúci na meno I.

K., r. č. X. vydaný dňa 1. februára 2000, ktorým dňa 12. júna 2008 o 01.15 h vo Zvolene na S. pri budove firmy S. potom, ako bol na motocykli zn. Suzuki GSR, ev. č. B., zastavený policajnou hliadkou OO PZ Zvolen, preukazoval svoju totožnosť a príslušnosť k Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, napriek tomu, že predmetný služobný preukaz č. X., nebol vydaný na meno I. K., ale na osobu V. P..

Okresný súd Banská Bystrica podľa § 37 Tr. zák. (účinného do 1. januára 2006) upustil od uloženia ďalšieho trestu, pretože úhrnný trest uložený mu skorším rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 9. mája 2007, sp. zn. 5T/1/2004, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20. októbra 2009 vo výmere 13 (trinásť) rokov odňatia slobody nepodmienečne so zaradením na výkon trestu do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny, považoval za dostatočný.

Krajský súd v Banskej Bystrici na základe odvolania okresného prokurátora i obvineného rozsudkom, sp. zn. 5 To 94/10, zo dňa 24. januára 2012 podľa § 321 ods. 1 písm. d), e), ods. 2 Tr. por., rozsudok Okresného súdu, sp. zn. 1T 149/2008, zo dňa 8. februára 2010 zrušil vo výroku o treste u J. Č. a rozhodujúc vo veci podľa § 322 ods. 3 Tr. por. mu uložil podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 35 ods. 3 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) rokov. Podľa § 39a ods. 2 písm. c) Tr. zák. bol J. Č. zaradený do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny. Podľa § 35 ods. 3 Tr. zák. (účinného do 1. januára 2006) zároveň zrušil výrok o treste uloženom J. Č. rozsudkom Krajského súdu Banská Bystrica z 28. februára 2011, sp. zn. 5T 1/2011 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. októbra 2011, sp. 4 To 11/2011, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Obvinený J. Č. podal proti tomuto rozsudku dovolanie z dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. e), g) a i) Tr. por., v ktorom namietal:

1/ zo strany odvolacieho súdu došlo k ignorovaniu priebehu a výsledku dokazovania pred prvostupňovým súdom, pretože J. Č. ani jeden zo svedkov jednoznačne neoznačil ako páchatel'a skutku. Prvostupňový súd ani následne odvolací súd sa nevysporiadali so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom skutkové zistenia sú neúplné, nejasné a plné rozporov.

Následne poukázal a rozobral výpovede poškodeného J. L. S. G., a svedkov M. L. a P. V., ktoré označil za nedostatočné a diskutabilné pre uznanie viny obvineného za skutok ublíženia na zdraví.

Obvinený J. Č. tiež uviedol, že sám bol pred skutkom napadnutý, čo vôbec nebolo predmetom objasňovania v trestnom konaní, hoci taká povinnosť vyplýva orgánom činným v trestnom konaní z § 2 ods. 10 Tr. por.

2/ Na základe námietok zaujatosti podaných obvineným v tejto trestnej veci a sťažností obvinený J. Č. tvrdil, že bol naplnený dôvod v zmysle §371 ods. 1 písm. e) Tr. por., pretože vo veci rozhodovali podľa jeho názoru nezákonní sudcovia.

3/ Nesprávne právne posúdenie skutku v bode 1/ rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, podľa názoru obvineného J. Č. spočíva najmä v tom, že v zmysle dôkazov na ktoré poukázal (ani poškodený ani svedkovia ho jednoznačne a bez pochybností neusvedčovali), ani v odvolacom konaní nebol jednoznačne preukázaný subjekt trestného činu ako jeden zo znakov skutkovej podstaty predmetného trestného činu.

Obvinený ďalej uviedol, že odvolací súd ďalej pochybil, keď nezohľadnil, že prvostupňový súd pri svojom rozhodovaní vychádzal zo svedeckých výpovedí, z ktorých ani jedna jednoznačne nepreukázala jeho vinu. Ďalšie dôkazy (napr. znalecké posudky) taktiež jeho vinu nepreukázali.

Súd môže výrok o vine oprieť aj o nepriame dôkazy, avšak len za predpokladu, že tvoria vo svojom súhrne logickú, ničím nenarušenú a uzatvorenú sústavu nepriamych dôkazov vzájomne sa dopĺňujúcich a na seba nadväzujúcich, ktoré sú v takom príčinnom vzťahu k dokazovanej skutočnosti, že z nich je možné vyvodit' jediný záver a súčasne vylúčiť možnosť iného záveru (R 38/1970-1).

Poukázal tiež na to, že vykonané dôkazy neboli dostatočné na preukázanie úmyslu páchatel'a spôsobiť poškodenému ťažké zranenie, čo malo preukazovať odborné vyjadrenie MUDr. K. D., a teda skutok nebol správne kvalifikovaný ako trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 222 ods. 1 Tr. zákona (účinného do 1. januára 2006) v štádiu pokusu podľa § 8 ods. 1 Tr. zákona (účinného do 1. januára 2006), čím bol podľa jeho názoru naplnený aj dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Z týchto dôvodov navrhol podľa § 386 odsek 1 Tr. por. vysloviť porušenie zákona, podľa § 386 odsek 2 Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok vo výroku o vine a treste v celom rozsahu a podľa § 388 odsek 1 Tr. por. prikázať príslušnému súdu, aby vec opätovne prerokoval a rozhodol.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že obvinený J. Č. v podanom dovolaní neuviedol dovolacie dôvody, ktoré by boli dané a pre ktoré by bolo treba napadnutý rozsudok zrušiť a vyhovieť dovolaniu.

Navrhla preto, aby predmetné dovolanie bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky už na neverejnom zasadnutí odmietnuté podľa § 382 písm. c) Tr. por.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, prípustný len za naplnenia striktnie stanovených dovolacích dôvodov v zmysle § 371 Trestného poriadku. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (viď napr. Stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR Tpj 39/2010), dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že v konaní nebol zistený subjekt trestného činu. Jeho zistenie a ustálenie je predmetom dokazovania skutkového stavu, ktorý je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 377 Tr. por.), na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por.), bolo podané osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.), za splnenia ustanovenia § 373 Tr. por., v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.). Súčasne ale zistil, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Tr. por., lebo je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1, písm. e), g) a i) Tr. por.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám

namietat' zásadne porušenie procesnoprávnych a hmotnoprávnych ustanovení v rozhodnutiach sudov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Tr. por.

V zmysle § 374 ods. 1 Tr. por. dovolanie už pri jeho podaní musí byť odôvodnené tak, aby bolo zrejmé, v ktorej časti sa rozhodnutie napáda a aké chyby sa vytýkajú rozhodnutiu alebo konaniu, ktoré rozhodnutiu predchádzalo.

Podľa § 385 ods. 1 Tr. por. dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Tr. por. označený obvineným J. Č. nie je podopretý relevantnými tvrdeniami.

Podľa tohto ustanovenia dovolanie možno podať, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku, účinného do 1. januára 2006, z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, prokurátor, vyšetrovateľ, policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosti o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní.

Uvedené ustanovenie Trestného poriadku v záujme zabezpečenia dôvery verejnosti v nestrannosť postupu orgánov činných v trestnom konaní vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania ten orgán, u ktorého mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Tieto dôvody spočívajú v okolnostiach, ktoré charakterizujú pomer úradnej osoby k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, prípadne k ich zástupcom, splnomocnencom a obhajcom.

Pomerom k prejednávanej veci treba pritom rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu trestného konania na skutkoch, pre ktoré sa vedie trestné stíhanie, napr. že orgán trestného

konania, či jeho príbuzní boli poškodení skutkom, eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa trestné stíhanie vedie a pod.

Pomerom orgánu trestného konania k osobám uvedeným v § 30 ods. 1 Trestného poriadku sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vo verejnosti vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje aj mimo rámec konania. Môže spočívať napr. v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby k niektorej z osôb uvedených v § 30 ods. 1 Trestného poriadku, resp. vo vzťahu úzkeho priateľstva alebo aj nepriateľstva vyplývajúceho z toho, že medzi úradnou osobou (napr. sudcom) a niektorou z osôb uvedených v § 30 ods. 1 Trestného poriadku (napr. obžalovaným) došlo v minulosti len ku konfliktu.

Uplatnenie inštitútu § 30 ods. 1 Trestného poriadku o vylúčení orgánov trestného konania teda prichádza do úvahy len vtedy, ak je existencia takéhoto vzťahu, resp. pomeru preukázaná.

V konkrétnom prípade sa však nič takého nezistilo a takéto skutočnosti nemožno vyvodzovať len z toho, že obvinený podal na konajúcich sudcov okresného i krajského súdu Banská Bystrica sťažnosti a námietky zaujatosti bez toho, aby konkrétne uviedol v čom vidí ich vzťah k veci alebo osobám, ktorých sa dotýka trestné konanie a súčasne ich zaujatosť videl v ich odlišnom hodnotení dôkazov a skutku.

Pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nie je totiž možné zaradiť také námietky, ktoré sa týkajú údajného zaujatého prístupu sudcov k prejednávanej veci a ktoré majú svoj základ v odlišnom nazeraní na vykonané dôkazy a ich hodnotenie, ako má obvinený. Takýto charakter majú bezpochyby aj viaceré sťažnosti a vznesené námietky zaujatosti voči sudcom okresného súdu aj krajského súdu (sťažnosť zo dňa 24. októbra 2008, podanie zo dňa 18. januára 2010 a 20. januára 2012), kde bolo obvineným J. Č. opísané nielen tendenčné hodnotenie dôkazov jednotlivými senátmi, ale aj nedostatky v ich rozhodovaní. O ostatnej námietke zaujatosti zo dňa 20. januára 2012 vznesenej obvineným J. Č. odvolací súd nekonal s poukazom §32 ods. 6 Tr. por., pričom v odôvodnení rozsudku uviedol, že táto nemala vecný základ a že išlo o účelovú snahu obžalovaného predĺžiť konanie a dosiahnuť zmenu zákonného sudcu.

Odlišný postoj obvineného k vykonaným dôkazom ešte sám osebe nenasvedčuje,

že tu existuje pomer konajúcich sudcov k veci alebo k osobám, ktorých sa dotýkajú úkony trestného konania. Na preskúmanie postupu sudcov slúžia najmä opravné prostriedky a nie inštitút vznesenia námietky zaujatosti.

V dôsledku takýchto všeobecných námietok preto konajúci senát krajského súdu ani nemohol vyvodit' podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku také skutočnosti, ktoré by ho viedli k pochybnostiam, že sudcovia tohto senátu nemôžu v predmetnej veci nestranné rozhodnúť, ako sa toho domáha obvinený vo svojom podaní z 20. januára 2012 a krajský súd o tejto námietke zaujatosti správne nekonal v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Citované ustanovenia Trestného poriadku majú za cieľ zabrániť účelovému vznášaniu námietok zaujatosti s tým, aby sa nepredlžovalo zbytočne trestné konanie.

Obvinený J. Č. však napriek tomu, že obdobné námietky už raz vzniesol a napriek tomu, že smerovali najmä voči procesnému postupu súdu v konaní tieto opakovane a domáhal sa vylúčenia zákonných sudcov.

Z uvedeného potom vyplýva, že rozhodnutie napadnuté dovolaním obvineného J. Č. nebolo postihnuté tým, že by vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, a preto ním uvádzaný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nie je daný.

Podobne nebol daný ani dovolací dôvod podľa 371 ods. 1 písm. g) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Obvinený však v dovolaní nepoukazuje na nezákonnosť vykonania čo i len jediného dôkazu, avšak poukazuje na odlišné hodnotenie dôkazov vykonaných najmä okresným

súdom.

Vzhľadom na dovolací dôvod by musel obvinený jednoznačne preukázať v čom vidí nezákonnosť vykonania toho ktorého dôkazu. Dovolanie také tvrdenie alebo tvrdenia vôbec neobsahuje. Polemika o vykonaných dôkazoch vedená v dovolaní obvineným J. Č. nie je sama osebe spôsobilá preukázať nezákonnosť vykonania čo i len jediného dôkazu v predmetnej trestnej veci. Nezákonnosť by mohla byť spôsobená napríklad neúčastou obhajcu na úkone, na ktorom si vyhradil účasť, neopakovanie úkonu vykonaného pred vznesením obvinenia, ak nešlo o neodkladný či neopakovateľný úkon a podobne. V danej veci tomu tak nebolo. Z týchto dôvodov ani dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku nie je daný.

Napokon pokiaľ ide o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1, písm. i) Tr. por., podľa ktorého dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolací súd predovšetkým upozorňuje na znenie uvedeného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.

Dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; **správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.**

So zreteľom na zvýraznený text, obvinený nie je oprávnený podať dovolanie pre nesprávne alebo neúplné skutkové zistenia, a navyše skutok v bode 1/, tak, ako bol ustálený oboma súdmi nepripúšťa inú právnu kvalifikáciu, než ktorá bola použitá a vylučujú možnosť iného subjektu trestného činu než obvineného a absenciu úmyselného konania smerujúceho najmenej k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví.

Subjekt trestného činu je obsiahnutý v skutku zistenom okresným i krajským súdom. Z ich záverov jednoznačne vyplýva, že subjektom – páchatelom bol obvinený a toto skutkové zistenie nie je oprávnený dovolací súd meniť.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu uvedeného skutku, táto zodpovedá ustálenej súdnej

praxi a oba sudy, najmä však okresný súd správne vyvodil úmysel obvineného J. Č. spôsobiť poškodenému J. L. S. G. ťažkú ujmu na zdraví a to jednak zo spôsobu útoku, použitej zbrane – baseballovej pálky a smeru útoku – na hlavu poškodeného po predchádzajúcom útoku.

Súdy správne konštatovali, napriek záverom odborného vyjadrenia MUDr. K. D., že vzhľadom na uvedené nemohlo ísť len o ublíženie na zdraví podľa § 221 Tr. zák. (účinného do 1. januára 2006), hoci následok útoku nebol adekvátny dlhotrvajúcej poruche zdravia v zmysle § 89 ods. 6 písm. ch) Tr. zák. (účinného do 1. januára 2006). Išlo však o konanie, ktoré sudy so zreteľom na uvedené, kvalifikovali ako pokus, nie ako dokonaný trestný čin.

V prípade, ak by intenzita útoku bola výraznejšia, než ako je uvedené v odbornom vyjadrení, dovolací súd by nemohol vylúčiť ani kvalifikáciu takého konania ako pokusu trestného činu vraždy podľa § 8 ods. 1 k § 219 Tr. zák. (účinného do 1. januára 2006).

Vzhľadom na to, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, nemožno ani vyhovieť dovolaniu obvineného J. Č., pretože jeho dovolanie spočíva na inom hodnotení dôkazov a na inom skutkovom stave, než ktorý bol zistený okresným i krajským súdom v prerokúvanej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 14. apríla 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková